

Vyřádění Nadačního fondu Klíček k dnešní tiskové konferenci pořádané FN Motol

Fakultní nemocnice v Motole dnes s nadačním fondem Dům Ronalda McDonalda (DRMcD) podepisuje Dohodu o společném záměru na vybudování a dlouhodobé provozování Domu Ronalda McDonalda.

Situaci rodičů hospitalizovaných dětí v motolské nemocnici sledujeme od roku 1988. Jsme znepokojeni tím, jak vedení nemocnice ve vztahu k ubytování rodinných příslušníků svých pacientů postupuje – na jedné straně v roce 2016 aktivně zlikvidovalo svépomocnou rodičovskou ubytovnu, kterou v nemocnici už v roce 1993 zřídil a ke spokojenosti rodičů i personálu více než 23 let spravoval náš Nadační fond Klíček a která měla potenciál k dalšímu rozvoji, na druhé straně vstupuje do okázalého spojenectví s aktivitou, která je přímo spojena s PR fastfoodového řetězce, a která současně pokrývá potřeby velmi omezeného segmentu rodin hospitalizovaných dětí. Stávající situace tak vyvolává celou řadu otázek.

Projekt DRMcD je prezentován jako řešení problému ubytování rodinných příslušníků ve FNM.

Dům má sloužit rodinám dlouhodobě hospitalizovaných dětí (*před transformací původní obecně prospěšné společnosti Dům Ronalda McDonalda v nadační fond se ovšem hovořilo pouze o "poskytování ubytování rodinným příslušníkům a dalším blízkým osobám dětí s onkologickým nebo hematologickým onemocněním"*), uváděná kapacita domu je 20 rodin – jen dětská onkohematologická klinika přitom má 74 lůžek. Základní praktickou otázkou je tedy už i jen to, kdo a podle jakého klíče bude ubytované rodiny vybírat.

Představovaný projekt soustředí pozornost na vybudování nadstandardního komfortního ubytování hotelového typu, v kontrastu se stávající „nuzně vybavenou“ nemocniční ubytovnou.

Dostupné a komfortní ubytování hotelového typu by jistě uvítala každá rodina, z kapacity projektu je však zřejmé, že naprosté většiny rodin dětí hospitalizovaných ve FNM se nabídka DRMcD nijak nedotkne a jejich situaci nijak nezmění. Komfortní ubytovna pro rodiny 20 pacientů je jistě příjemným bonusem, reálnou situaci doprovázejících rodičů ve FN Motol ale neřeší – ač současná vlna publicity vyvolává právě opačný dojem.

Jsme přesvědčeni, že pro skutečné řešení situace rodin hospitalizovaných dětí je třeba postupovat koncepčně a koordinovaně – není důvod, proč by lepší životní podmínky rodičů hospitalizovaných dětí měly být vázány pouze na vybudování Domu Ronalda McDonalda a není důvod, proč by nemocnice v této oblasti měla upřednostňovat jednu neziskovou organizaci na úkor jiné. Situaci doprovázejících rodičů lze výrazně zlepšit s relativně minimálními finančními náklady, v daleko kratším časovém horizontu a s daleko širším dopadem. (Jsme například schopni a připraveni nastěhovat zpět do FNM rozmontovaný nábytek z vystěhované rodičovské ubytovny, o niž jsme se do roku 2016 starali, a na naši službu znovu navázat.)

Situaci rodin hospitalizovaných dětí je možné a potřebné řešit systémově a koordinovaně – při tom je však třeba vycházet primárně z potřeb dětí a jejich blízkých, nikoli z marketingových zájmů nadnárodní společnosti. Zamýšlený dům totiž nevychází ze systémového zadání nemocnice, ale je prostým převzetím marketingového modelu společnosti McDonalds, jemuž státní nemocnice pouze aktivně asistuje.

Jako jeden z důvodů, proč musela v roce 2016 skončit ubytovna spravovaná naším Nadačním fondem a Sdružením Klíček, byly uváděny údajné legislativní důvody ve vztahu k nakládání s majetkem státu – nyní nemocnice aktivně prosazuje projekt, kde majetek státu (formou pozemku) vstupuje do hry daleko výrazněji a v podstatně větší míře. (*Na žádosti Nadačního fondu Klíček o poskytnutí pozemku pro výstavbu rodičovského střediska s ubytovnou, podávané od roku 1995, přitom nemocnice zatím vždy odpověděla, že žádný vhodný pozemek pro stavbu rodičovské ubytovny v areálu FNM není.*)

Za zrušenou svépomocnou ubytovnu se loni postavil i Senát Parlamentu ČR

Za záchranu svépomocné ubytovny Nadačního fondu Klíček vnikla velká petice, kterou v papírové podobě podepsalo více než 13.500 lidí; mezi signatáři jsou nejen stovky rodičů, kteří v uplynulých letech ubytovnu využili, ale také mnoho známých osobností, které práci Klíčku znají a mnozí z nich také podporují, jako např.: prof. Jan Sokol, prof. Helena Hašková, doc. Iva Holmerová, Zdeněk Svěrák, Vladimír Javorský, Hana Maciuchová, Stanislav Zindulka a další. Petici se důkladně zabýval i Senát Parlamentu ČR, který po podrobném šetření přijal 20. dubna 2017 Usnesení, ve kterém konstatuje, že petice je důvodná, a že Senát mj. **„podporuje zachování a další rozvoj unikátních služeb pro dětské pacienty a jejich rodinné příslušníky ze strany Nadačního fondu Klíček, který tyto služby poskytoval v rámci mnohaleté činnosti v areálu FN Motol provozováním svépomocné rodičovské ubytovny“**. Opakovaně se obracíme na vedení motolské nemocnice a snažíme se iniciovat jednání, jež by vedlo k obnovení potřebné služby, která mimopražským rodičům v nemocnici citelně chybí.

Zpochybňování přínosu nepřetržitého kontaktu rodiče s dítětem na nemocničním oddělení

Dosavadní publicita věnovaná vybudování domu Ronalda McDonalda (*naposledy článku publikovaném na Lidovky.cz dne 9. 2. 2018*) navíc do veřejného prostoru přináší jeden velmi znepokojivý trend – relativizaci práva dětí na nepřetržitou přítomnost jejich rodiče a práva rodičů na nepřetržitou přítomnost u hospitalizovaného dítěte. Snaha přimět rodiče, aby na noc oddělení opustil, je proti principům family-centred care (*viz také Charta práv dětí v nemocnici, článek 2 a 3*): to, zda rodič bude u dítěte přes noc, by mělo být primárně rozhodnutím rodiče a jeho dítěte. Existence ubytovacích kapacit mimo oddělení nesmí být důvodem pro separaci rodiče od dítěte či pro snižování počtu rodičovských lůžek přímo na oddělení.

Etické souvislosti

Stranou pozornosti by neměl zůstat ani marketingový rozměr stavby zamýšleného domu pro rodiče – zde je třeba zmínit důležitý fakt, který je dnes opakovaně zdůrazňován například britskými pediatry prostřednictvím Royal College of Paediatrics and Child Health (RCPCH): **nekvalitní strava (junk food) nabízená fastfoodovými řetězci je příčinou závažných zdravotních potíží u dětí a strmého nárůstu dětské obezity a s ním souvisejícím výrazným zkrácením očekávané délky života**; RCPCH proto opakovaně usiluje např. o omezení televizní reklamy těchto řetězců na pozdní večerní vysílací čas a o to, aby fastfoodové provozovny nesměly působit v blízkosti škol. Jeden ze zatím posledních textů na toto téma publikoval 23. ledna 2018 deník The Telegraph v článku [„Child obesity crisis: Millions doomed to early death as doctors call for urgent action over junk food“](#).

Připomínáme v této souvislosti, že pro společnost McDonald's je budování nadstandardních ubytoven pro rodiny (převážně) dětských onkologických pacientů prostřednictvím neziskových organizací, které zřizuje, celosvětově už léta jedním z účinných marketingových nástrojů – způsobem, jak formou vlastní charity (jde o součást franšízy) zlepšovat své korporátní image. Státní nemocnice tak ve svém areálu fastfoodové společnosti de facto umožní nepříliš skrytou permanentní reklamu – výměnou za nadstandardní službu pro zlomek (cca 20) svých pacientů.

Nadační fond Klíček, 14. února 2018

www.klicek.org/motol